

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::**

Húsvéti gondolatok.

A méreteiben és kihatásaiban egyaránt páratlanul rettenetes világháborúnak jelentős mozzanatai szinte a szemünk láttára és fülünk hallatára folynak le.

E gigászi küzdelmek nyomán egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a háború sorsát nem a durva anyagi erők, hanem az erkölcsi erők döntik el. Az anyagi erők túlsúlya biztosíthat pillanatnyi, ideig-óráig tartó sikereket, de a végleges győzelmet nem csikarhatja ki. A végső siker az erkölcsi erőké, s büszkeséggel vegyes megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy erkölcsi erőkben mi vagyunk a gazdagabbak. Az a lelkes, hősiesség, mellyel derék hadseregünk küzd, az a páratlan elszántság és kötelességtudás, mely lelkét áthatja, karját acélossá teszi, szembeszökően bizonyítja, hogy erkölcs tekintetében miénk a túlsúly.

A magyar nemzet jogos büszkeséggel, nemes önérettel tekinthet vissza azon feladatokra, amelyeket megoldott, a sikerekre, melyeket a rettentő küzdelmek során eddig elért. Büszkesége és önérzete annál nagyobb lehet, mert sikereit, diadalrait nem anyagi erejének, de fiai hősiességének, tehát erkölcsi erőknek köszönheti.

A nemzetek nagy áradatában aránylag kis sziget vagyunk, de azért meg tudtuk őrizni nemzeti önállóságunkat egy ezred-éven át. Ez idő folyamán nemzetek lettek, nemzetek veszték, de a magyart nem tudta elnyomni a hódítók kardja, nem tudták jellegéből kiforgatni idegen szellemi áramlatok. Mindezt pedig köszönheti nem félelmet gerjesztő anyagi erejének, hanem erkölcsi tulajdonságainak, amelyek meg tudták törni a hódító hatalmat, az idegen szellem hatását.

Önbizalom, önérzet, lelkesedés, elszántság, — csupa erkölcsi erő, amely hősokeket nevelt és a nemzet fennmaradását biztosította.

Így volt ez eddig s így kell lennie a jövőben is, ha élni akarunk. Erkölcsi erőkkel tartottuk fenn magunkat egy évezreden át, erkölcsi erőkre kell támaszkodnunk ezután is.

Hogy «minden állam támasza és talpköve a tiszta erkölcs», talán egy nemzetre való vonatkozásában sem annyira igaz, mint ránk vonatkoztatva. Félelmetes anyagi erőt nem dobhatunk a küzdelembe, tehát erkölcsi tulajdonságainknak kell olyanoknak lenniük, amelyek tiszteletet parancsolnak és érvényesülésünket elősegítik.

Ezért legszentebb nemzeti kötelességünk erkölcsi erőink

fejlesztése és nemesítése s ezt csak úgy érhetjük el, ha keresztények leszünk és maradunk érzéseinkben, szavainkban és cselekedeteinkben.

«Kard szerezte, kereszt tartotta fenn a hazát.» — Klasszikus mondás; aranyigazság minden szava.

Anyagi erő vitte a főszerepet a hon megszerzésében, de fenntartását a Kereszt tövéből fakadó erkölcsi erők biztosították.

Nem jutottunk az avarok és hunok sorsára, mert keresztények lettünk. A kereszténységnek köszönhetjük fennmaradásunkat és csak a kereszténységből meríthetjük ezután is azt az erkölcsi erőt, mely a további küzdelmekben megerősít.

A magyar kultúra csak keresztény kultúra lehet. Félre tehát minden olyan kísérlettel, mely a hagyományok által megszentelt, a nemzetet fenntartó kereszténység elvetésével más alapon akarja felépíteni a magyar kultúrát! A magyar nemzet egésze, a nemzet minden rétege csak úgy lesz erős, csak akkor fogja hivatását teljesíteni, ha keresztény marad, ha lelki, szellemi világát a kereszténység szent eszméivel tölti meg.

Egy háborút, főleg ilyen rettenetes világháborút nehéz lenne kívánatosnak feltüntetni. Sok bajt zúdított ránk s nincs az életnek olyan vonatkozása, amelyet érzékenyen ne sújtott volna, de egy előnye tagadhatatlanul van.

Rámutatott az erkölcsi értékek és erők hatalmára. A rideg egoizmus helyébe léptette a résztvevő szeretetet, a társadalmi osztályok hideg elzárkózottsága helyébe az együvértartozás szellemét. A közös szent érdekek védői testvérek lettek, akik szerető gondossággal érdeklődnek egymás bajai iránt.

A háború tisztító viharának kellett jönni, hogy az erkölcsi erők érvényre juthassanak s a nemzet tanulékonyaságától függ, hogy e győzedelmes erők továbbra is érvényesülhessenek.

Reméljük, hogy a háború tanulságai és benyomásai elég mélyek, elég elevenek lesznek, hogy a nemzet életét irányíthassák.

Ápoljuk önmagunkban és a nemzetben a létünket fenntartó erkölcsi erőket, tartsuk tiszteletben a hősi és polgáregényeket nevelő kereszténységet!

Legyünk érzésben és cselekedeteinkben keresztények, hogy magyarok s erők maradassunk és — akkor e pusztító viharból is csak a nemzet feltámadása következhetik!

Dr. Novák István,
 eperjesi püspök.

URÁNIA Városi Mozgóképszínház.

Húsvét-vasárnap, ápr. 4. és húsvét-hétfőn, ápr. 5-ikén:

kizárólagos joggal: **Az élő hadi-térkép.**

Kedden, ápr. 6-ikán:
A SORS KEZE
 Nagyhatalmú dráma.

Legközelebb **MÁTHÉ ILONA**
 a legjobb magyar mozzinésznő fellépt!

Képek.

Északi harctér, 1915. márc. 22.

A keményre fagyott föld levetette csillogó hótakaróját. A nap erősen tűz le az oroszok megerősített állására, a barna földön szomorú halottak fekszenek... A 18-iki általános támadás hősei azok!... Meghaltak, hogy tetemükön át gázolhassunk a megerősített állásokba. Honvédek s orosz gyalogosok vegyesen. A forró napsugár szűzi csókját leheli rá a vértelen arcokra... Egy-egy puska lövés dörren csak meg...

De ím hirtelen csend lesz. Az orosz árkokból egy fehér zászlós parlamentér lép ki, utána még egy, még két orosz, kezüket magasra emelve jelzik, hogy nincs fegyver náluk... Feszült várakozás... S az orosz követ átsétál a honvédek lövészárkába.

Két honvéd ugrik elő. A parlamentér szemét bekötözik és a parancsnok elé vezetik. Irás van nála, üzenet, kérés az orosz lövészárkából. Kétórás tűzszünetet kének, hogy a megholtakat eltemessék.

Fehér zászlót tűznek ki a mieink is földözékeikre. A parlamentér visszamegy, beleegyező választást viszi a jó magyar honvédeknek.

Most hirtelenül sok-sok fehér zászló kerül ki a barna fedezékekből. A telefon elhozza a parancsot a tűzérési állásokba. Délután kettőtől négyig nem szabad löni, ne zavarja e szent aktust a harcolók fegyvere...

A tűzszünet délután két órakor kezdődik, tart négyig... Most megélnék a két rajvonalt között az élet... 15—20-an jönnek ki mindkét oldalról a földözékek elé és elkezdődik a szomorú munka...

Mély sírok ásódnak a megfagyott földbe... Négyes csoportokban hordják a jó magyar fiúk és oroszok hős halottaikat. És a barna anyaföld szeretettel fogadja a sápadt hőseket keblére...

A nap perzselően tűz le... Méla szélségsend... Mintha a hatalmas természet is megtanult volna alkalmazkodni e szomorú pillanatokhoz...

És az igazi bajtársak homlokáról patazik a veríték... Viszik jó öreg cimboráikat utolsó útukra... Ma nekem, holnap neked!...

Egy négyes csoport ragadja meg a figyelmet... Átíótt fejű szakaszvezetőt visznek a jó bakák. Amint viszik, fejéről leesik a véres sapka. A mellettük dolgozó orosz gyalogos hirtelen lehajlik. Utána siet a bakáknak és átnyújtja a véres sapkát... Milyen szép kép! Egyszerűségében is megható!...

TÁRCA. HÚSVÉT.

Reám borult a Nagyhét gyásza — itt látom gomolygni a vész árnyait.
A Kárpátok gerince Golgotánk,
Ott tör Pilátus zordon népe ránk.
S akit halálra szánt a túlerő,
Hadunk a síkról bátran jó elő.

Egy lélek, egy szív mind ahány vitéz,
A haza megváltója halni kész;
Küzd a jövőért népem serege,
El nem riasztja zord nagypénteke.
Az üdv reménye ott a vérhalál,
S végsőhajában megnyugvást talál.

Arrébb egy orosz hullát visznek a mieink. Nehéz a tetem, csak alig vonszolják... Egy orosz gyalogos áll közéjük segítségül...

Az ásók meg-megcsillannak a nap fehér fényében... A hőseket leeresztik a kiemelt sírgödörökbe és hull a barna föld, a felejtés nehéz göröngye, hogy utolsó szállást adjon azoknak, akik messzi idegenben meghaltak a szebb jövőért, utolsó csepp piros véréket is odaadták szép Magyarországiért...

A bajtársak letérdelnek a sír köré... Egy rövid «Miatyánk»... és a két szemben fekvő lövészárkban különböző nyelvű igaz fohász száll fel az Egysistenhez...

Az orosz fedezéken magasra emelkedik a fehér zászló és a muszka rajvonalon egy hatalmas «éljen» zúg keresztül... Úgy érzik az ellenfelek is, hogy a magyar fiúkat, magyar hőseket megilleti a tisztelet magyarhangú megnyilvánulása...

A fehér zászlók lekerülnek a fedezékekről... A sok harcos lebújik a föld alá, a futóárkokba... Megdördül az ágyú... Lassanként, egyenletes gyorsulással szólal meg az ezernyi feketecsővű puska... Mintha mi sem történt volna...

Csak a fehér nap mosolyog le az égről... Neveti az Embert, aki oly gyorsan tud felejteni... Sz.

EPERJESI BANKEGYLET

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHELYE.

::: Elfogadunk :::
előnyös kamatoztatás mellett

BETÉTEKET
takarékkönyvre és folyószámlára, melyek mint szabad betétek, a moratorium tartama alatt **minden felmondás nélkül** lesznek visszafizetve.

::: Veszünk előnyös árban :::

márka, dollár, rubel
bankjegy és aranypénzt, nemkülönben egyéb külföldi pénzeket.

A legutóbb kibocsátott **6%-os magyar hadikölcsönkötvények** és egyéb, tőzsdén jegyzett s vidéki **értékpapírok** vételét s eladását előnyös feltételek mellett eszközöljük

Nem foly hiába értünk annyi vér,
Hisz Nagypénteke Húsvét napja kél! —
Számunkra sirt a gonoszság ha ás;
Mevált a vér... Óh lesz feltámadás!...
Áldón terjeszti ránk kezét az Úr,
És a jövő sarj hinni megtanul.

Fájó, borult az élet most nekem,
De bátoríts fel, építs, énekelem!
Derítse fényed lelkem éjjelét,
Hogy győzni lássam népem fegyverét.
Bízom hadunknak küzdő ezriben...
A Húsvéthajnal üdvözdöl hitem!

Csengey Gusztáv.

A pénzügyi központja.

Ezen nagyfontosságú új intézményre vonatkozólag előkelő helyről a következő érdekes felvilágosításokat kaptuk:

A pénzügyi központ létesítésével 125 millió koronát bocsát a kormány a magyar pénzügyi piac s elsősorban a kisebb intézetek rendelkezésére, amelyből 100 millió az alaptőkében való részesedés formáját ölti fel, 25 millióból pedig a nehéz helyzetbe jutott pénzügyi intézetek szanálása céljából veszteségtartalék alakíttatik.

Ez a tartalék a helyi érdekeltek áldozatkészségével karöltve számos, az életképesség feltételeivel rendelkező olyan pénzügyi intézet konszolidálására fogja lehetővé tenni, amelynél ez a tranzakció az utolsó évek kedvezőtlen gazdasági esélyei folytán felmerült értékcsökkenés leírását igényli. Nemcsak célszerűség, de méltányosság szempontjából is indokolt, hogy az állam vegye ki részét azokból a veszteségekből, amelyeket legalább részben az egész világ politikai és pénzügyi helyzetének megromlása idézett elő.

Az új intézet a maga nagy tőkeerejével nemcsak a jelenlegi helyzet nehézségeinek leküzdésében nyújt a magyar hitelszervezetnek eléggé meg nem becsülhető segítséget, hanem lerakja az eddiginél erőteljesebb és biztosabb fejlődés állandó alapjait is.

Maga az a tény, hogy a vidéki pénzügyi intézetek igényeinek kielégítését egy az ő részvételükkel alakult és közreműködésükkel vezetett hatalmas nagy pénzügyi intézet látja el, egészen más helyzetbe juttatja azokat, mint aminőben eddig voltak, amidőn a reescompt-hitel kisebb-nagyobb forrásaival közvetlenül kellett érintkezniök. Másfelől ez intézet programmszerű feladatát tűzi ki, hogy pénzügyi idejében anyagi eszközeinek jelentékeny részét az ország határain kívül úgy helyezze el, hogy azok a pénz drágulása s a hitel szűkebbre vonása esetén könnyen folyóvá tétessenek s a hazai források minden igénybevételére nélkül tartalékokat alkossanak a hazai közgazdaságra nézve.

Az új intézet hivatása lesz az is, hogy önkormányzati úton megvalósítsa a pénzügyi reform legfontosabb követelményeit. Egyfelől a revizori intézmény felállítására van tervbe véve, amely teljes garanciát nyújtana az összes pénzügyi intézetek elszámolásának és könyvvitelének szakszerűsége és helyessége iránt; másfelől a pénzügyi intézetek központjának lesz feladata körvonalozni a betétek helyes felhasználásának irányelveit.

Az úgynevezett pénzügyi reform leglényesebb sarkköve ebben rejlik. Nemcsak a történelmi fejlődésnek, hanem gazdasági életünk természetes alakulásának félreismerése rejlik abban az elméleti követelésben, hogy a takarékbetéti üzlet elválasztassék a banküzlettől. Ennek az elméleti követelménynek gyakorlati megvalósítása a magyar hitelszervezetet hosszú időre megszibbasztaná, legbecsebb erőforrásától megfosztaná s közgazdaságunkat károsítaná.

Arról, hogy takarékbetétet elfogadó pénzügyi intézetek mindennemű legitim bankári üzletet is folytassanak, a magyar közgazdaság érzékeny károsítása nélkül nem lehet lemondanunk, hanem igenis arra kell törekednünk, hogy a takarékbetétek a pénzügyi intézetek olyan aktíváiban leljenek elhelyezést, amelyek biztonság és mobilitás szempontjából az okszerű követelményeknek megfeleljenek.

Ebben a tekintetben sem lehet egy csapásra

kényszerrendszabály hacsak gazdasági életnek kitenni nem intézetek zömének esült s az önkormányzatos hatalmas pénzügyi elerendő célt s irány elérése felé terelni te úgy, hogy megfelelő helyzetbe jussanak a pénzügyi intézetek, amely kimondását az inté dítése s az ehhez fűző nélkül lehetővé teszi.

Gabona- és liszt Rendelet az

A gabona- és liszt jelentésének itt van a A földművelésügyi vármegyékben ország a polgármester magán idő elteltével aztán n kolók ellen.

Mindazok, akikne vagy ezekből öröklé annál, amennyi saját h céljaira újig elegend mennyiséget bevallani alatt bejelenteni a ha lasztják, az 1914 : L. hónapig terjedhető e terjedhető pénzbírság kívül a hatóság eko fölösleges részét, mely szükségletet meghalad

A három nap elte nyomozni fogják az elr ket. De az ilyen hazafi érdekében bárki fel i készlet értékének 1/5-ö Rövden összefogla intézkedésének Ehhez hogy aki 3 nap alatt teszi meg a bejelentés nem vár. Tehát ügyszó hogy a multkori összei elmulasztotta.

Már most, ami n kéthónapi elzárás meg talán nem is túlságosa eltitkolókra, ámde a nehéz erőpróbája idejé sága, hanem a vele já telenség az, ami a p üldözni fogja. Azért ez is sokkal nagyobb és ha valakit például súly hónapra, hanem akár zárnak. Ennek a kétho napi elzárásnak is szo erkölcsi eltérő ereje, n becsuknak. Aki csak annak még kijárhat a megbocsátása. Aki azo az egész nemzet ellen csánat. Az örökre meg

Amiképen a katon letre és megvetésre, a és gyalázat az ilyen kötelességtől szöknek hogy az ország népé és tehetségük szerint

Jusson eszébe mirt eltitkolt kilogramm bü gyöngítése a nemzet elletitkolt kilogramm cs

Itt tehát az utolsó p becsületludás, vagy ne

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehérneműre**, akkor szerezze be **WOHL IZIDOR** úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

kényszerrendszabályok spanyol csizmáját behozni, hacsak gazdasági életünket nagy megrázkódtatásnak kitenni nem akarjuk. A magyar pénzügyintézetek zömének együttes vállalkozásából létesült s az önkormányzati vezetésük alatt álló hatalmas pénzügyi feladata lesz kitűzni az elérendő célt s irányító befolyásával ezen cél elérése felé terelni tagjainak pénzügyi politikáját, úgy, hogy megfelelő átmeneti idő után olyan helyzetbe jussanak a takarékbetéttel foglalkozó pénzügyintézetek, amely a helyes elveknek kötelező kimondását az intézetek helyzetének megrendítése s az ehhez fűződő nagy közérdek károsítása nélkül lehetővé teszi.

Gabona- és lisztkészletek elkobzása.

Rendelet az eltitkolók ellen.

A gabona- és lisztkészletek bevallásának, bejelentésének itt van a legeslegutolsó határideje!

A földművelésügyi minisztérium rendeletére vármegyékben országosra az alispán, városokban a polgármester megállapított három napot, mely idő elteltével aztán nincs többé kimélet az eltitkolók ellen.

Mindazok, akiknek búzából, rozsból, árpából vagy ezekből örölt lisztből több készletük van annál, amennyi saját háztartásuk vagy gazdaságuk céljaira újig elegendő, kötelesek a főlösleges mennyiséget bevallani és a megjelölt három nap alatt bejelenteni a hatóságnál. Akik ezt elmulasztják, az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal lesznek büntetve s azonkívül a hatóság elkobozza készletüknek azt a főlösleges részét, mely a házi vagy gazdasági szükségletet meghaladja.

A három nap eltelté után a pénzügyőrök is nyomozni fogják az elrejtett vagy eltitkolt készleteket. De az ilyen hazafiatlan eltitkolókat a közügy érdekében bárki fel is jelentheti. Az elkobzott készlet értékének 1/3-öd része a feljelentőt illeti.

Röviden összefoglalva ez a vejeje a kormány nézetének. Ehhez még csak az tartozik, hogy aki 3 nap alatt önként, maga jószántából teszi meg a bejelentést: arra semmiféle büntetés nem vár. Tehát úgyszólván amnesztiát kap azért, hogy a multkorai összeírás alkalmával kötelességét elmulasztotta.

Már most, ami magát a büntetést illeti, a kéthónapi elzárás meg a 600 korona pénzbírság talán nem is túlságosan súlyos az ilyen lelketlen eltitkolókra, ámde a nemzetnek mostan való nehéz erőpróbája idején nem is a büntetés nagysága, hanem a vele járó megbélyegzés, a becstelenség az, ami a polgárt még unokáiban is üldözni fogja. Azért ez az aránylag kis büntetés is sokkal nagyobb és megszegényítőbb, mint az, ha valakit például súlyos testisértésért nem két hónapra, hanem akár három esztendőre is elzárják. Ennek a kéthónapi, vágy akár csak kétnapi elzárásnak is szörnyűbb és lesújtóbb az erkölcsi elítélő ereje, mintha tán valakit Illavára becsuknak. Aki csak egy ember ellen vétett, annak még kijárhat a társadalom szájalma és megbocsátása. Aki azonban ily súlyos időkből az egész nemzet ellen vétett, annak nincs bocsánat. Az örökre meg van bélyegezve.

Amiképen a katonaszökevény méltó az ítéletre és megvetésre, azonképen éri a szégyen és gyalázat az ilyen eltitkolókat, kik attól a kötelességtől szöknek meg és rejtőzködnek el, hogy az ország népének kiéheztetését módjuk és tehetségük szerint megakadályozzák.

Jusson eszébe mindenkinek, hogy minden eltitkolt kilogramm bűn a nemzeti erő ellen és gyöngítéje a nemzet ellenállóképességének. Minden eltitkolt kilogramm csak ellenségeinket erősíti.

Itt tehát az utolsó pillanat. Tessék választani: becsülettudás, vagy nemzeti megbélyegzés!

HIREK.

Nagylelkű adomány. A hazafias áldozatkészségnek megható példáját adta Bana község gazdaköre, amely tagjai között gyűjtést indított az oroszok betörése folytán károsult sárosvármegyei lakosságnak felségélyezésére. A banai gazdaközönség terményben és készpénzben gyűjtötte adományát. A természetbeni adományokat azután készpénzzé téve, 7113 korona 31 fillért küldött a kör Szinyei Merse István főispán címére azzal a rendelettel, hogy azt a károsultak segélyezésére fordítsa. A legnagyobb meghatottság hangján mondunk köszönetet Bana község hazafias gazdaközönségének, amely a határszáron lakó polgártársainak siettségére.

Hősök jutalma. *Beshleba* Ferenc, a 18. tábori ágyúszerezd alezredesét öfelsége hadiékítményes III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki; *Nemessányi* Aladárt, a 3. honvéd tábori ágyúszerezd főhadnagyát és *Szirmay* Tamás főhadnagyot a signum laudis jelvényével a vitézségi szalagon. Mindhármukat az ellenség előtt tanúsított vitéz maguktartásáért.

Negyedszázados évforduló. Sárosvármegye árvaszéke 1915. március 26-ikán, a felette komoly idők hangulatának megfelelően teljes csendben, de annál bensőségesebben ünnepelte egyik tagja, *Villecs* János árvaszéki elnök s elnökhelyettes közszolgálatának 25-ik évfordulóját. Az ünnepelt munkásságát és érdemeit, Sárosvármegye árvaszékének ez alkalomból tartott teljes ülésén az árvaszék elnöke, dr. Máriaassy Béla megleghangú és emelkedett szellemű beszédben méltatta. A teljes ülésről felvett jegyzőkönyv egyik példányát az árvaszék a távollevő ünnepeltnek megküldötte.

Nagylelkű adomány. Dr. *Novák* István eperjesi püspök a Vöröskeresztnek húsvéti ajándékkul 500 kor.-t adományozott, melyért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Halálozás. A mai nehéz, megpróbáltatás-teljes napokban, amelyekben mindannyiunknak a lelken oly sok gond és bánat ül, s amelyekben szívünk húrjai oly igaz fájdalomra vannak hangolva: mintha sokkal közelebb jutottunk volna embertársainkhoz, mint azelőtt! Mintha sokkal mélyebben éreznék azokat a csapásokat, amelyek embertársainkat érik! Erre kell gondolnunk most is, amikor a fővárosi lapok szomorú híradása folytán le kell frunk azt a gyászos hírt, hogy *Kordin* Mariska, a kiváló énekművész nincsen többé! Mint egész ifjú hölgy jutott belé a m. kir. Operaház művészgárdájába s ottan felülmulhatlan szépséggel és tisztasággal csengő s főképen a koloraturában páratlan hangjával, valamint már a játszott nagyobb szerepekben is előkelő, finom, gondos játékkal, csakugyan egy csapásra meghódította a műértő közönségnek szívét, úgy, hogy annak valósággal dédelgetett kedvencévé lett, akit mindenkor nemcsak szívesen hallott, hanem akit mindenkor lelkes tüntetések közben igyekezett tetszésének, elragadtatásának s megbecsülésének szép és gazdag jeleivel elhalmozni... Az oly fényesnek indult szép pálya azonban hirtelen kettétört!... Borzalmas véletlenség folytán tűz-szerencsétlenség érte, mely után hosszú ideig élet-halál között lebegett, de a melyből, az isteni Gondviselés különös kegyeképen, művészi hangját s művészi tudását sikerült teljes épségben megmenteni. Azzal a csodálatos és valósággal felmagasztosító megadással, amellyel ezt a nagy csapást elviselte, és amely csupán nagy és igazán hívő, szép lelkeknek a tulajdona: mint kiváló hangverseny-énekesnő és mint közkelettségnek örvendő, felette keresett énektanárnő, élt művészetének tovább, kedves és előkelő családi, rokoni s ismerősi körében, amelyben a legnagyobb rokon-

szenvnek és megbecsülésnek volt a középpontja mindig. Anyai nagybátyja: *Vajda Ottó* nyug. belügyminiszeri tanácsos; és sógora pedig a pár hó előtt oly korán és oly váratlanul elhalt ifjú természettudós, akadémiai tanár s a Magyar Természettudományi Társulat titkára, dr. *Nuricsán József*. Nemes lelke s meleg hí szíve egész odaadással igyekezett mindenkor a legszebb jótékony célokra is előmozdítani, mikor az ezekre rendezett hangversenyeken és művészi előadásokon, minden anyagi előnyt félretéve, sőt a legtöbbször maga is anyagi áldozatokat hozva, közreműködött. Ily alkalmakkor ismerte meg őt az Eperjesi Széchenyi-kör is, amelynek műértő és műpártoló lelkes közönségét többször szerencsétlente látogatásával és fellépésével még abban az időben, amikor a Kör ügyeinek vezetése dr. *Horváth Ödön*nek a kezeire volt bízva, a kinek családjához őt és övét régi, igaz barátságának a szálai fűzték. Lelkesedéssel és hálával emlékezünk vissza azokra az igazán ünnepélyes, nagy és fényes fellépésekre és sikerekre, amelyekben itt, Körünk dobogóján, oly gazdag része volt, s melyek az ő szeretetreméltó gyöngéd lényével együtt, lelkünknek valóban feledhetetlenek, és amelyekre ő is — a Körtől kapott koszorúk szalagjait és az emléktárgyakat oly féltve őrizve — csak a legnagyobb elragadtatással emlékezett vissza mindenkor... Most íme, egy váratlanul szükségessé vált műtét után beállott szívgyengeség folytán, elköltözött ő is!... Hová!... Azt — művészetét annyira szerető lelkének oly sokszor hangoztatott jelmondata mondja meg: «A dal: út az égből!»... Szomorú tavasz! Hazai művészetünk lelket gyönyörködtető fájáról is marokkal tépi a legszebb virágokat!... Meg vagyunk győződve, hogy Széchenyi-körünk, melynek nemzeti színi-szalagos nagy babérkoszorúja ott díszlett szomorú koporsóján, s városunk és vármegyénk művelt közönsége szintén hálás kegyelettel fogja megőrizni a nagy művésznek tisztá emlékezetét!

Háziezredünkről. A Kárpátok sziklafala előtt élő acélfalankszként áll törhetetlenül a legadázabb csaták közepette háziezredünk, a 67. gyalogezred. Morzsolhat belőle, rést szakíthat benne az ellenséges túlerő vad rohama, de nem dacolhat vele, le nem döntheti. Rózsaszínű lapok, halvány színű sebesültek, akik hazaérnek, mind, mind vitézeink hősi haditetteiről hoznak hírt. És amit beszélnek, egy-egy glóriás hőstett. És akiről beszélnek, egy-egy glóriás hős. A négy hét óta fagyban, viharban harcoló 2. menetszázad március 14-ikén arra vállalkozott, hogy S... mellett egy fontos magaslatot, melyet háromszorannyi orosz tartott megszállva és ágyúkkal, gépfegyverekkel megrakva, elfoglalja. Az éjsötétjében küszökölt előre a vakmerő csapat dr. *Lichtig* Artúr hadnagy, eperjesi ügyvéd vezetésével. Hasoncsúszva jutottak lassan előbbre. Már-már elérték az ellenség előőrseit, amikor erős drótsövénybe ütköztek, és az ellenség észrevéve a támadást, gyilkos ágyú- és gépfegyvertűzzel fogadta őket. Elszánt hőseink nem riadtak vissza. Minden hináron, minden poklok tűzáradatán keresztülgázolva, szuronyrohammal elfoglalták a magaslatot és sok száz halál osztásán felül 300 foglyot is ejtettek. Dr. *Lichtig* parancsnoka a csapat előtt megdicsérte és nyomban felterjesztette a vitézségi éremmel való kitüntetésre. Március 22-ikén, mielőtt a vitéz hadnagyot ünnepélyesen dekorálták volna, ismét rohamra indult embereivel, miközben néhány katonájával hadifogságba esett.

A vakok fölruházása. A Vakok Eperjesi Intézete növendékeinek fölruházására Bielek László és neje 30 koronát, Gömör Jánosné ruhaneműt, egy ismeretlen jóltevő pedig egy tavaszi kabátot voltak szívesek adományozni. Az intézet igazgatósa ezúton is kifejezi a kegyes jóltevőknek hálás köszönetét.

Levelek felülvizsgálása. Az eperjesi m. kir. posta- és táviradivatal lapunkat a következő hirdtetmény közzétételére kérte fel: „Mai naptól kezdve a postára feladott ügy közönséges, mint ajánlott magánlevelezés felülvizsgálat (cenzurálás) alá kerül. Felkérem tehát a nagyérdemű közönséget, hogy leveleit, bárhova szóljanak is, nyitott borítékban adja postára. Pénzeslevélben nem szabad levelet elhelyezni; tilos közleményt írni a postautalványok és szállítólevelek szelvényeire is. Eperjes, 1915. márc. 30. A posta-táviradiv. nevében. *Öhlschlüger*“.

A Kollégium búcsúja a hadbaszálló tanítványaitól. Lélekemelően szép ünnepély színhelye volt a Kollégium ősi épületének díszterme március 30-ikán. Ezen a napon bocsátotta el kötelekéből az intézet azokat a tanítványait, akik hadbavonulnak. A hazafias közönség, szülők, rokonok és a kollégiumi ifjúság zsúfolásig megtöltötte a dísztermet. A hadbaszálló ifjak — 15 főgimnáziumi és 18 tanítóképző-intézeti tanuló — a Kollégium 48-as zászlaja és a főgimnáziumi ifjúság lobogója alatt a koll. igazgatóval az emelvényen helyezkedett el. A közönség örömmel párosult meghatottsággal, büszkeséggel gyönyörködött a daliás ifjakban, akiknek szemében sugárzott a fiatalos életkedv és a minden viharal, vésszel szembeszállni kész lelkesedés tüze. Kapi Gyula, tanítóképző-intézeti h. igazgató harmóniumon művésziesszen előadott praeludiuma után Draskóczy Lajos, koll. igazgató mélyen átértett szép szavakban üdvözölte a közönséget, így különösen a hatóságok megjelent képviselőit s egyben a búcsúünnepélyt megnyitotta. Majd ismét megszólalt a harmónium és komoran, de az Istenbe vetett határtalan bizalom fennen szárnyaló erejével csendült fel, zengett, viharzott a közönség és ifjúság protestáns részének ajakáról a protestánsok ősi harcidala. Ezek után a koll. igazgató magasröptű, hazafias érzéstől áthatott remek beszédben bocsátotta el az ifjakat. S amikor a magyar lélek szent ihletével aposztrofálta a mult időket: úgy tűnt fel előttünk, mintha meglevenednék előttünk a régi idők s itt látnók a Koll. régi kuruc ifjúságát, akik Thököly, Rákóczi és Kossuth zászlai alatt harcoltak a haza szabadságáért; úgy éreztük, hogy a mai ifjúságnak méltónak kell lenni ahhoz a multjához, amelynek tradícióján felnevelkedett. A búcsú szavai mélységesen meghatottak, de felemeltek, szent ügyünk végső diadalába vetett hitünkben megerősítettek mindannyiunkat. Keresetlen szép szavakban, a fiatal lélek szárnyaló lelkesedésével és a tanítványi hűség megkapó kifejezésével búcsúztak el ezután tanáraiktól, a Kollégiumtól s tettek hazafias fogadalmat hadbaszálló ifjú társaik nevében Papp József főgimn. VIII. oszt. és Spies József tanítóképző-intézeti IV. évf. tanulók. Az ünnepies érzés, amely e beszédek után betöltötte a lelkeket, önkéntelen is kifejezést keresett és talált: csakhamar mélységes bensőséggel hangzott fel az ősi falak között a magyarok *közös* fohása: „Isten, áldd meg a magyart“. Az ünnepély végeztével a protestáns hadbaszálló ifjak, a közönségtől kísérve, bevonultak az ev. templomba, hogy az Úr asztalához járuljanak. Ez az ifjaknak óhajításuk, kérelmük volt, amelyet vallásánaraik örömmel teljesítettek. Frenyó Lajos főgimnáziumi és Lehotzky Egyed tanítóképző-intézeti vallásánár végezte ez alkalommal a közös gyónást és részécsitette az ifjakat az Úr szent vacsorájában. Lehotzky Egyed bensőségteljes szép szavakban intette az ifjakat istenfélelemre s Frenyó Lajos pedig mély vallásosságtól áthatott s a lelkeket Istenhez vezérlő imádságban kérte reájuk Istennek áldását, megsegítő kegyelmét. Ezzel a Kollégium történetében maradandó emlékü ünnepi aktus véget ért.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb Leo* Butor Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Üdvözet a harctérről. A 3. honvéd ágyúezred egyik főhadnagyától levelet hozott számunkra a posta. A levélben az ezred tisztikara és legénysége a legmelegebb üdvözlését küldi városunk közönségének.

Adományok a vak katonák részére. Dr. Mikler Károlyné gyűjtőívén a következő adományok folytak be: Zaicz Tivadarné 5 kor., dr. Janicsk Józsefné 5 kor., Avar Anna 2 kor.; az eperjesi ág. hitv. ev. elemi nép- és polgári jeányiskola növendékeinek gyűjtése 82 korona.

Az eperjesi kir. gör. kath. tanítóképző-int. önképzőkör az 1914—15. isk. évben a következő tisztikarral alakult meg: tanárnök Petrásevich Pál, ifjúsági elnök Groholy Aladár, titkár Csornyák István, főjegyző Szuchy Gyula, aljegyző Konkoly Pál, pénztáros Halász János, ellenőr Sztulyákovics Imre, háznagy Kocsis Ferenc, és végül főkönyvtáros Kisida Ferenc. Az önképzőkör márc. 24-ikén tartotta meg első rendes gyűlését. Groholy Aladár szaválta el ez alkalommal Jakab Ödönnek «Katonáinkhoz» című költeményét, majd Petrásevich Pál tanárnök előadást tartott a háborúról és az iskola kapcsolatáról. Előadásának gondolatmenetéből leszögezzük a főbb gondolatokat. A most folyó világháború nagy változásokat idéz elő, nemcsak külső viszonyokban, hanem az emberek lelkében is. A népek csatájának megrázó eseményei mély nyomokat hagynak az emberek lelki világában. Megérleli bennük azt a szomorú gondolatot, hogy az évezredek előrehaladás után is nagyon hátra van az erkölcsi kultúra terén. Fölebbreszti egyesekben a nyers ösztönöket, elvadítja az erkölcsöket. De amint a betegségben felszínre jut a betegséget okozó anyag, úgy jut felszínre a háborúban az emberi lélek salakja. A betegségben a test tisztul meg, a háborúban az emberi lélek. A háborúnak az egyesekre és a társadalomra való hatását legjobban az irodalom mutatja. A háborúnak nagy hatása van a gyermeki lelkekre is. A gyermek játékaiba beviszi a háborút, s már Berlinben múzeumot is akarnak létesíteni a háborúra vonatkozó gyermekjátékokból. A budapesti Gyermektanulmányi társaság is ilyen irányban gyűjt anyagokat. Nagy figyelemmel kell kísérintünk azt, hogy milyen hajlamokat vált ki a háború a gyermek lelkéből, hogy a háború után ezeket a megfigyeléseket aztán kellőképen is alkalmazhassuk további nevelési munkánkban.

Legjobb minőségű férfi-fehérművek **Ambrózy Bélánál.**

Hadbavonult növendékek búcsúztatása. Az eperjesi kir. gör. kath. tanítóképző-intézet március 31-ikén d. e. 11 órakor búcsúztatta el a hadbavonuló ifjúságot. A megható ünnepséget a Himnusznak lelkes elhangzása után dr. Szémán István egyházmegyei s.-tanfelügyelő nyitotta meg, aki, miután a tényleges népfelkeltési szolgálatra behívott és a hadiszolgálatra önként jelentkező intézeti növendékek részére nyújtott tanulmányi kedvezmény tárgyában kiadott miniszteri rendelettel megismertette a növendékeket, lendületes szavakkal kiemelte kiválóan hazafias érzésüket s azon óhajának adott kifejezést, hogy a kötelelenség mezején nemes felbuzdulásukat a legfényesebb siker és eredmény koronázza. Ezután Groholy Aladár, az önképzőkör ifjúsági elnöke elszaválta Jakab Ödönnek «Katonákhöz» és Petrásevich Pálnak «Valahol» c. költeményét, majd Wagner Mátyás IV. éves tj., az irodalmi szakkör elnöke búcsúzott a hadbavonulóknévében a tanári kartól és az itthonmaradt társaitól, Csornyák István IV. éves tj. pedig az itthonmaradtak nevében a hadbavonulóktól. Most Gerbery Sándor igazgató emelkedett szólásra és az Isten, haza és a király iránti hűség, szeretetre intette az ifjúságot. Igen magasztos epizódja volt beszédjének azon része, amidőn visszaemlékezvén a hozzánk hasonlóan minden

oldalról ellenségtől körülvevett Mária Terézia trónjára, az ország rendjei előtt elhangzott panaszára s az utóbbiak lelkes felbuzdulására; az intézet összes növendékei egy szívvel, egy lélekkel felkiáltottak: «Életünket, vérünket Felséges Királyunkért, I. Ferenc Józsefért». Az igazgató ezek után azon szilárd hitét vallotta meg, hogy érhet minket csapás bármily nagy, szenvedés bármily súlyos, de a magyar nemzetnek baja nem eshetik, mert amely nemzetért egy Szt. István, egy szűz Mária, mint Patrona Hungariae esedeznek és amely nemzetnek ily lelkes ifjúsága van, annak a nemzetnek élnie kell sokáig, az a nemzet «annyi balszerencse közt, oly sok viszály után, megfogya bár, de törve nem» új ezer esztendeig élni fog. Az igazgató elhangzott szavaira Szabó Elemér kir. tanfelügyelő tett nyilatkozatot, amelyben a legnagyobb készséggel és elismeréssel kijelenti, hogy ezen intézetnek lelkes működése és kiválóan hazafias iránya az amit eléggé értékelni nem lehet, ő az ezen intézetből kikerült s az ő tankerületében működő tanítók hazafisága és buzgó hivatali munkásságában biztos garanciát lát arra nézve, hogy ez az intézet megdönthetetlen védőbástyája lesz, mindenkor a magyar nemzeti kulturának és magyar nemzeti szellemek itt a felvidéki határszélen. Az intézet ifjúságát legnemesebb elhatározása alkalmából örömmel üdvözli, mert tudja, hogy az ifjúság a jövő óramutatója, ha tehát mint ilyen igazi lelkes magyar tanítók lépnek ki majd az életbe, akkor nemcsak embereket, de édes magyar hazájukért élni és halni tudó honfiakat fognak nevelni s egyben a szerencsés és örömteljes viszontlátás reményében éltette az ifjúságot. A rendkívül megindító ünnepséget a «Boldogasszony anyánk» c. karének fejezte be. A harctéren küzdő növendékek közül Moskovics György II. éves tanulótól Gerbery Sándor igazgató a következő levelet kapta e napokban: „Szeretett Igazgató úr! Már rég készülök szeretett Igazgató úrnak, mint saját édes apámnak írni, hogy nem vagyok már ép és egészséges, kórházban fekszem, de nem bánom, mert hazámért küzdöttem és küzdeni fogok utolsó leheletemig... Moskovics György káplár.“

Köszönetnyilvánítás. *Böhm Mór* úr 9 kor.-t adományozott az eperjesi Izr. Nőegylet népkönyvtárának. A kegyes adományt hálással köszöni az elnökség.

Előfizetési felhívás. Az ÉRDEKES UJSÁG-ot ismerik már széles e hazában és az ország határain túl is. A háború történetírásához Az ÉRDEKES UJSÁG úgy hozzátartozik, mint a hadi jejtetések, melyekből a közönség a maga tájékozódását meríti. De Az ÉRDEKES UJSÁG nem áll meg. Az ingyenes novella-kötet-melléklet, melyet hűsvéti számával kap az olvasó, csak bevezetője azoknak az ingyenes könyvajándékoknak, melyekkel ezentúl ünnepi számait gazdagítani s olvasói szeretetét meghálálni szándékozik.

Kávé, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; Gerbeaud-, valamint Sarotti-cukorkák, kir. udvari pinceborok csakis *Bein* Simon eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára következő nemesszívű adományok folytak be március 27-től április 2-ikáig: *késpénzben*: 50 kor.-t Szinyei Merse István (ápr. hóra); 25 kor.-t miniszteri kirendeltség tisztikara (ápr. hóra); 20—20 kor.-t: Geiger József, Mikolík István, Williger Pál, Vojtko Erzsébet (hűsvéti borra); 15 kor.-t Keczer Belizár Somos (hűsvéti megváltás); 10 kor. 86 fill.-t EPERJESI LAPOK kiadóhivatala gyűjtő-perselye; 10 kor.-t N. N.; *természetben*: Hovanyecz Mária 1 kenyér, 5 l. tej; Kun Sándor 1 üv. likőr, 1/2 kgr. dió, 1 doboz Köstlin- és tea-sütemény; Péchy Elekné 6 kgr. sajt; Dienes Lajosné 6 l. erős bor, Williger Pál 1 hordó káposzta, amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Talált ezüst jar ben a m. é. december ezüst, D. I. monogram nával ékített jardinieret átveheti az eperjesi re

Rossz üzlet a angol írónak a világ v lefordított munkája n Kunfi Zsigmond ford világirodalom háborúvá és legelterjedtebb műv számot tarthat a közön mert Angell azon ang a józán ész, közzgazda az okos önértzet nevéb és Németország kibé háború még a győztes üzlet. Ezt az alapvető és izgalmas kérdések világtárával igazolja. németek bevonulnának kerítenék az Angol B kellene az angolokna meghódítaniok Hamb következiményei volnár jutna Calais, vagy sike elvenni gyarmataik n hatnának a németek, ha Egyesült-Államok és a hatalmukba jutnának? E hogy Kisázsia a német son? Mit csinált Németo sarccal, amelyet Franci és milyen hatása volna ha manapság vágna eg másikon? A rendkívül é dalas, csinosan kiállított 60 fill., kötve 2 kor. kereskedésben kapható. **Ne ijedjünk meg, sak legyünk a járv**

Túl a tengerről, kulva jut el a forrongó ágyúk szavából, vad csa bol, árvek jajjából össze levelek érkeznek. Eiszak könnyázó, bizó, lelkes nyán forró honszerelen drága egyformából had sároskőszegi telkesgazo küldött üzenetét: „... T dűló véres háborúról, é mozzanataról. Tudjuk, tört ellenünk és Bártfa seregeink kiverték min igazság Istenének, mert nánk mi orosz uralom el annak híre, hogy a harcolnak a hazáért és innen számosan, nem háború kitorésekor haza megtegyük köteleltségün kíséreltük, de a hajózás mert az angol és francia Így hát meg kell várnunk akkor térhessünk haza hessük újra, amit az ellens hazánkat!...“ Túl a te elhalkulva jut el a szívű szemmel, de bizó lélekl nyán testvéri köszöntés

«A nagy háború címmel nagyszabású fü az Athenaeum kiadásáb világháború eseményeit az olvasó elé. Az Athe katonai frókkal iratja n minden dolgában egyek ségeseinkkel, természet rajznak megalkotásában kitűnő szakírói, hanem jelesebb katonai frói egy

Talált ezüst jardiniere. A bártfai fürdőben a m. é. decemberben ottjárt oroszok egy ezüst, D. I. monogrammal, kilencágú grófi koronával ékített jardiniert hagytak. Jogos tulajdonosa átveheti az eperjesi rendőrkapitányi hivatalban.

Rossz üzlet a háború. Norman Angell angol írónak a világ valamennyi művelt nyelvére lefordított munkája most jelent meg magyarul Kunfi Zsigmond fordításában. Ez a munka a világirodalom háborúval foglalkozó legnépszerűbb és legelterjedtebb műve. A könyv már azért is számot tarthat a közönség különös érdeklődésére, mert Angell azon angol írók közé tartozik, kik a józan ész, közgazdasági és politikai tudás és az okos önérték nevében dolgoztak Angolország és Németország kibékítésén. Angell szerint a háború még a győztes nemzetekre nézve is rossz üzlet. Ezt az alapvető gondolatát érdekfeszítő és izgalmas kérdések egész sorozatának megvilágításával igazolja. Mi történnék akkor, ha a németek bevonulnának Londonba és kezükbe kerítenék az Angol Bank aranykészletét? Mit kellene az angoloknak csinálni, ha sikerülne meghódítani Hamburgot? Milyen gazdasági következményei volnának, ha a németek kezébe jutna Calais, vagy sikerülne nekik az angoloktól elvenni gyarmataik nagy részét? Mit csinálnának a németek, ha Kanada vagy a délafrikai Egyesült-Államok és a transvaali aranybányák hatalmukba jutnának? Érdeke-e Nagybritaniának, hogy Kisázsia a német állam fenhatósága alá jusson? Mit csinált Németország az ötmilliárdos hadisarcokkal, amelyet Franciaország fizetett 1871-ben és milyen hatása volna a mai gazdasági életre, ha manapság vázna egyik nemzet ilyen eret a másikon? A rendkívül érdekes és aktuális 260 oldalas, csinosan kiállított könyv ára fűzve 1 kor. 60 fill., kötve 2 kor. 50 fill. Minden könyvkereskedésben kapható.

Ne ijedjünk meg, de féljünk és óvatosak legyünk a járványokkal szemben!

Túl a tengerről, ahová már csak elhalkulva jut el a forrongó Európának gyilkoslehelő ágyúszavából, vad csatakiáltásból, halálhörgésből, árva jajjából öszerezott pokoli symphoniája, levelek érkeznek. Eiszakadt véreinknek kesergő, könnyáztott, bizó, lelkesítő levelei. Sójakok szárnyán forró honszerem valomásai. A sokból, a drága egyformából hadd idézzük Mizsov András sároskőszegi telkesgazdának Pascoagból hazaküldött üzenetét: „... Tudunk mi is a hazánkban dúló véres háborúról, értesülést nyerünk minden mozzanatáról. Tudjuk, hogy az orosz négyfelől tört ellenünk és Bártfára is bevonult, de vitéz seregeink kiverték mindenünnen. Hála érte az igazság Istenének, mert soha, soha nem maradnánk mi orosz uralom alatt. Büszkeséggel tölt el annak híre, hogy a mi tótjaink oly vitézül harcolnak a hazáért és kitüntetik magukat. Mi innen számosan, nem hadkötelesek is, már a háború kitörésekor haza akartunk indulni, hogy megtegyük kötelességünket és ezt ismételt megkíséreltük, de a hajózási vállalatok nem visznek, mert az angol és francia flotta nem engedi meg. Így hát meg kell várunk a háború végét, hogy akkor térhessünk haza és munkás kézzel felépíthessük újra, amit az ellenség feldúlt. Isten ójja drága hazánkat!...“ Túl a tengerre, ahová már csak elhalkulva jut el a szívünk dobbanása, könnyes szemmel, de bizó lélekkel küldjük sóhajok szárnyán testvéri köszöntésünket...

«A nagy háború írásban és képen» címmel nagyszabású füzetes vállalat indult meg az Athenaeum kiadásában, amely a most folyó világháború eseményeit koinoly formában tárja az olvasó elé. Az Athenaeum a legilletékesebb katonai írókkal iratja meg. És mivel a háború minden dolgában egyek vagyunk német szövetségeseinkkel, természetes, hogy ennek a korrajznak megalkotásában nemcsak a monarchia kitűnő szakírói, hanem a német hadsereg legjelesebb katonai írói egymással karöltve vesznek

részt. Így pecsételődik meg az irodalomban is az a szövetség, amelynek mélyebbet és őszintébbet nem ismer a történelem. A vállalat külsőre is impozáns hatású első füzeté már előttünk fekszik s belőle megismerhetjük «A nagy háború írásban és képen» egész tervezetét. Összesen 50 füzetre tervezi a kiadóintézet «A nagy háború írásban és képen» című munkát. Ez az anyag két részre oszlik. Az egyik «Északon és délen» címmel a szerbiai és oroszországi hadjáratot ismerteti, a másik «A nyugati harctér» címmel, az angolok, franciák, belgák és japánok elleni harcokat. Külön nevezetessége lesz «A nagy háború írásban és képen» című füzeteknek igen gazdag illusztrálásuk. Közel 1000 szövegképen kívül még mintegy 60 színes és mélynyomású fényes műmelléklet fogja díszíteni a művet. Az egyes füzetek ára is nagyon mérsékelt, mindössze 40 fillér.

□ Az Országos Vöröskereszt-egylet □ eperjesi fiókjának 1914. évi működése.

(Folytatás.)

Sebesült és beteg katonáinknak elegendő fehéreművel és ágyeművel való ellátása különösen nagy feladatot rótt a kórház intézőbizottságára. Hála a közönség páratlan áldozatkészségének, közvetlenül fiókegyesületünkhöz 8742 kor., az Orsz. Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmánya közvetítésével 3626 kor., összesen 12,368 kor. értékű fehéremű és ágyemű érkezett hozzánk. E rengeteg anyagnak feldolgozása és osztályozása, gondozása külön szervezettel kívánt. Így jött létre a kórház fehéremű-osztálya, amelynek munkájában, különösen az anyag feldolgozásában hölgyeink közül igen sokan vettek részt. Névsoruk a következő: Amrein Gizi, Bányász Berta, Bányász Mariska, Bányász Karola, Bercsik Gizella, Bercsik Juliska, Bertha Mária, Bielek Lászlóné, Dahlström Anna, Dahlström Irén, Dobay Józsefné, Dóbiás Irén, Durst Klára, Dúzs Mária, Feketéné H. Izabella, Flachbart Zsni, Frank Árminné, özv. Ghillány Györgyné, Glasner Mórné, Grieger Anna, Grieger Aranka, Grieger Erzsébet, Grieger Vilma, Grynaeus Ida, Gubcsó Rózi, Gyagyovszki Mária, Jelenik Emma, Kaminszky Aranka, Kaminszky Etelka, Kaminszky Janka, Kissóczi Mátyásné, Klonfár Erzsébet, Kobilicz Natália, Kovaliczky Károlyné, özv. Krausz Istvánné, Kraumann Erikné, özv. dr. Lakner Árpádné, Lajos Irma, Legányi Ilona, Lovrich Istvánné, Ludmann Paula, Mangesius Mária, özv. Maléter Árpádné, Maléter nővérek, Mihi Bella, Mészáros Lajosné, Mikstein Boriska, Mikstein Mária, dr. Mikler Károlyné, Moyzes Miklósné, Nánásy Teréz, Oravec Károlyné, Oszvald Sári, Petz Erzsébet, Petz Rózi, Poloviscsák Berta, Prónér Mária, Reisinger Ida, Reisinger Margit, Sándor Iza, Sándor Mária, Slajchó Mihályné, Slajchó Melánia, Scholzené G. Évi, Schönwiesner Jánosné, özv. Sohler Jánosné, Szutórisz Margit, dr. Sztehlo Jánosné, Sängér Ilka, Tahy Józsefné, Tudorné Tahy Anna, Tydor Paula, Vöröss Sándorné, Toperczer Ernőné, Tydor Jolán, Windegg Sára, Vogel Béláné, Wächter Elza, Wunsch Irén, Zavatzky Irén, Zsembery Rózi, Zsembery Viktorné. Ez osztály élén Schönwiesner Jánosné öngyógyasága fejtett ki buzgó tevékenységet. Segítőtársai voltak a vezetésben Glasner Mórné, majd Nitsche Frigyesné úrnő.

A kórház konyhájának ellenőrzését, a katonák ételmezésének igen fontos munkáját Péterfy Kata úrnő, az állami tanítónőképző gondnoknője vállalta, akinek vezetése alatt kórházunk konyhája bármely más kórház konyhájával bátran felveszi a versenyt. Élelmiszerekkel, különösen az első hónapokban, ismét csak a mi áldozatkészségben páratlan közönségünk látta el. Ezek a természetbeni adományok részben közvetlenül a kórházhoz (4524 kor. 33 fill.), részben az Orsz. Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmánya útján (1518 kor. 90 fill.) folytak be hozzánk, 9043 kor. 23 fill. értékben.

Bár ezek az adományok nagy értéket képviselnek, előrelátható volt, hogy ezekből a kórház kiadásait nem fedezhetjük. Ezért az egyesület közgyűlése elhatározta, hogy ha kell, feláldozza tekintélyes vagyont, valamint erre a célra fordítja a beérkezett készpénzbeli adományokat is. Ez adományok a múlt év végéig 16,813 kor. ráruknak, oly összegre, amely minden szónál szebben magasztalja társadalmunk altruizmusát, hazafias áldozatkészségét. Ám ilyen anyagi források mellett sem remélhetjük, hogy kórházunkat a háború ideje alatt képesek leszünk majd fent tartani. Hiszen e pénzből kellett előteremtünk a kórházi műszereket, a gyógyszereket, a kötőszereket és ebből kellett fedeztünk a személyi és dologi kiadásokat. Ez okból elnökségünk az Orsz. Vöröskereszt-egylet útján kieszközölte, hogy a katonák ellátása címén a hadikincstár minden tiszt után napi 3 kor. és minden közlegény, altiszt után napi 2 korona díjat fizet be egyesületünk pénztárába. Kórházunk máskülönb is szorosabb összeköttetésbe jutott a hadsereggel. S ez természetes is; hiszen sebesült és beteg katonákat ápol kórházunk. A kassai katonai parancsnokság kórházunkban irodát tart fenn. E katonai iroda a közvetítő szerv egyesületünk és a katonaság között. Vezetője Korn Vilmos úr, gyógyszerész, reaktivált főhadnagy. A kórház rendelkezésére van még bocsátva 40 egészségügyi katonája is, akik felváltva éjjel és nappal teljesítenek szolgálatot.

A kórház sorsát intéző bizottság figyelmébe kiterjedt a betegek lelkesítésének kielégítésére is. Az otthonától elszakadt katona vágyódik hozzátartozói után és szeretne magáról övéinek hírt adni. Ám a rettenetes kór ágyhoz szegzi vagy ha tud is felkelni, de levelet írni mégsem képes, mert az írást nem ismeri. Épp ezeknek a baján akart az intéző-bizottság segíteni, amikor megszervezte a bizottság levelezőosztályát s ennek élére Vogel Béláné öngyógyaságát kérte fel, aki aztán az osztály lelkes tagjaival, Mayer Endréné, Molitorisz Istvánné és özv. Menesdorfer Bertalanné úrnővel, nemcsak kórházunkat, de a többi katonai kórházaknak betegeit is bizonyos időközönként felkereste s buzgón igyekezett az otthonukkal való érintkezésben segítségükre lenni. Felhasználtatott összesen 5773 drb levelezőlap és 650 drb levélpapír borítékkal. Az írni nem tudó katonák levelezéseit az osztály végezte. Az egyesületnek e célra eddig kiadása nem volt, mivel az frószereket az osztály tagjai részben sajátjukból fedezték, részben ajándékképpen kapták.

A kórház egyébként a helybeli hitfelekezetek lelkeszei több ízben felkeresték s a szenvedőket a vallás vigasztalásában részesítették. A katonák részére isteniszteleteket is tartottak. Fogadják ezért az egyesület halás köszönetét!

A kórház vezetősége máskülönb is rajta volt, hogy a katonák érezzék az őket környező szívek melegségét. Így igen sikerült karácsonyfa-ünnepélyt rendeztek.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Iroda Fő-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken.

